

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/4/2014
Identifikačné číslo spisu: 1013895410
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Seman
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1013895410.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: František Dravecký a syn, s.r.o., Pribinova 23, 815 06 Bratislava, IČO: 17 310 407, zast. Ján Čarnogurský, advokát, Dostojevského rad 1, 811 09 Bratislava, proti odporcovi: AUTO - IMPEX spol. s r. o., Vlčie Hrdlo 68, 821 07 Bratislava, IČO: 17 329 477, zast.: Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s r. o, Námestie Martina Benku 9, 811 07 Bratislava, IČO: 35 886 625, o zaplatenie istiny 1 371 315,64 eur s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 25Cb/188/2008, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Cob/62/2013-597 zo dňa 31. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa o d m i e t a.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 1910,96 eur.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I ako súd prvého stupňa svojím uznesením č. k. 25Cb/188/2008-561 zo dňa 07.05.2013 konanie zastavil.

Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že na návrh odporcu uložil uznesením č. k. 25Cb/188/2008-527 zo dňa 20.02.2003 tak navrhovateľovi ako aj odporcovi, aby v lehote 45 dní od doručenia tohto uznesenia zložili preddavok na trovy v sume 68 565,78 eur na účet Okresného súdu Bratislava III. Odporca povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v zmysle ustanovenia § 141a O. s. p. splnil dňa 09.04.2013. Navrhovateľ podaním doručením dňa 02.05.2013 oznámil súdu zriadenie bankovej záruky vo výške 65 565,78 eur v prospech Okresného súdu Bratislava III, z ktorej vyplýva, že táto automaticky zanikne dňom 10.04.2015. Súd prvého stupňa konštatoval, že túto skutočnosť nemožno považovať za splnenie súdom uloženej povinnosti zložiť preddavok na trovy na účet Okresného súdu Bratislava III, nakoľko banková záruka je časovo obmedzená, čo odporuje účelu preddavku na trovy konania v zmysle § 141a ods. 1 a 3 O. s. p.. Banková záruka bola zriadená dňa 25.04.2013, pričom 45 - dňová lehota na splnenie povinnosti navrhovateľovi mala uplynúť dňa 15.04.2013, nakoľko mu dňa 27.02.2013 bolo doručené uznesenie prvostupňového súdu o povinnosti

zložiť preddavok na trovy konania.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., svojím uznesením č. k. 8Cob/62/2013-597 zo dňa 31.10.2013, uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vzhľadom k tomu, že v príkaze na úhradu, ktorý bola zaslaný spolu s uznesením č. k. 25Cb/188/2008-527 zo dňa 20.02.2013 bol uvedený nesprávny variabilný symbol, na základe ktorého bol preddavok na trovy konania nesprávne zaúčtovaný. Z toho dôvodu bolo obom účastníkom konania zaslaný nový príkaz na úhradu so správnym variabilným symbolom, ktorý právny zástupca navrhovateľa prevzal dňa 14.03.2013 a právny zástupca odporcu dňa 15.03.2013. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že lehota na zloženie preddavku na trovy začala navrhovateľovi plynúť až doručením druhého (správneho) príkazu, a teda 45 - dňová lehota na úhradu mu preto skončila dňa 29.04.2013, nakoľko doručenie vadného príkazu na úhradu totiž nemôže byť na úkor účastníka konania. Na druhej strane však odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ bol povinný na základe nového príkazu na úhradu zaplatiť preddavok vo výške 68 565,78 eur na účet súdu. Nie je totiž možné považovať zriadenie bankovej záruky za splnenie súdom uloženej povinnosti, nakoľko banková záruka je časovo obmedzená do 10.04.2015, čo odporuje účelu preddavku na trovy konania.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 12.12.2013

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu (ďalej tiež ako „dovolateľ“) argumentujúc procesnou vadou konania podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p., resp. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/.. Tvrdí, že podľa jeho názoru súdy oboch stupňov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, posúdenia „inštitútu bankovej záruky“ v kontexte ustanovenia § 141a O. s. p.. Ďalej má za to, že v súlade s inštitútom bankovej záruky i na účely § 141a O. s. p. je zastavenie konania súčasne odňatím možnosti účastníka konať pred súdom. Dovolateľ ďalej poukazuje na to, že chcel splniť garančné požiadavky v zmysle požiadaviek súdu, odvolací súd mu to však neumožnil, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. I v podanom dovolaní uvádza, že má úmysel v prípade potreby zložiť preddavok na trovy (doplniť/zameniť/prolongovať doterajšiu platnú a účinnú bankovú záruku) tak, aby v prípade vyhovenia dovolania mohol pokračovať v súdnom konaní v merite veci v zmysle podmienok určených súdom. Dovolateľ má za to, že zastavenie tohto konania bez vyriešenia merita sporu, zvlášť, keď si navrhovateľ všetky poplatkové povinnosti doteraz plnil, má snahu pokračovať v súdnom konaní, zložil bankovú záruku, určite nebol cieľom a zámerom zákonodarcu pri koncipovaní § 141a O. s. p. a bolo by hrubým odňatím možnosti konať pred súdom a odopretím práva na spravodlivý súdny proces. Z uvedených dôvodov navrhuje uznesenie súdu prvého stupňa v spojitosti s uznesením súdu odvolacieho zrušiť alebo alternatívne zmeniť uvedené uznesenia tak, že súd prvého stupňa bude pokračovať v konaní vo veci samej.

K dovolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca, ktorý uvádza, že sa plne stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, ako aj súdu odvolacieho a má za to, že súdy rozhodli v súlade so zákonom. Je toho názoru, že splnenie zákonnej podmienky zloženia preddavkov nie je možné chápať tak extenzívne, ako to uvádza navrhovateľ vo svojom dovolaní. Trovy konania považuje za samostatný inštitút OSP, ktorý obsahuje jednoduchú podmienku - zloženie, a preto žiadna iná alternatíva nie je prípustná. Odporca preto navrhuje, aby odvolací súd dovolanie navrhovateľa zamietol a priznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 3 812,27 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 3 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru,

že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

V predmetnej veci je dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania pre nezloženie preddavku na trovy konania podľa § 141a O. s. p.. Ide teda o uznesenie vo veci ktorej s poukazom na vyššie citované ust. § 239 O. s. p. dovolanie prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zamerail sa dovolací súd na vadu konania namietanú dovolateľom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. spočívajúcej v tvrdení o odňatí možnosti konať pred súdom.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký procesne nesprávny postup súdu, priechiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľ vo vzťahu k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namietol nesprávne posúdenie otázky zastavenia konania pre nesplnenie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, opodstatnenosť ktorého tvrdenia však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že Okresný súd Bratislava III na návrh odporcu uznesením č. k. 25Cb/188/2008-561 zo dňa 07.05.2013 uložil navrhovateľovi i odporcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 68 565,78 eur na účet Okresného súdu Bratislava III. Odporca si svoju povinnosť splnil zložením preddavku na účet súdu dňa 09.04.2013. Navrhovateľ dňa 25.04.2013 zriadil v prospech Okresného súdu Bratislava III bankovú záruku vo výške 68 565,78 eur, z ktorej vyplýva, že táto automaticky zanikne dňom, keď banka obdrží písomné prehlásenie zo súdu, že sa v plnom rozsahu vzdáva nároku na plnenie z tejto záruky alebo zanikne dňom 10.04.2015. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 141a ods. 1 a 3 O. s. p. uviedol, že zloženie bankovej záruky navrhovateľom nemožno považovať za splnenie súdom uloženou povinnosťou zložiť preddavok na trovy konania na účet Okresného súdu Bratislava III, nakoľko banková záruka je časovo obmedzená, čo odporuje účelu preddavku na trovy. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 8Cob/62/2013-597 zo dňa 31.10.2013 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že súd prvého stupňa v predmetnej veci postupoval v medziach zákona keď na návrh odporcu na zloženie preddavku na trovy konania v súlade s § 141a ods. 1 O. s. p. vyzval navrhovateľa, aby preukázal, či sú u neho splnené predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku, následne ho vyzval (aj odporcu) na zloženie preddavku na trovy konania, a po zložení preddavku len zo strany odporcu konanie v zmysle § 141a ods. 1 O. s. p. zastavil. Preto je odvolací súd toho názoru, že navrhovateľovi postup súdu prvého stupňa nebola odňatá možnosť konať pred súdom, a nebolo mu ani odopreté právo na spravodlivý proces.

Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvostupňového, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvého stupňa kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný.

Napriek tomu, že odvolací súd sa po potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa v princípe môže obmedziť na prevzatie jeho odôvodnenia, v predmetnom prípade odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, osobitne sa zamerajúc na vyhodnotenie odvolacích námietok navrhovateľa. Odvolací súd preto napriek skutočnosti, že mohol využiť postup zakotvený v ust. § 219 ods. 2 O. s. p. a vo svojom rozhodnutí sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia (prípadne na zdôraznenie ich správnosti uviesť ďalšie dôvody), dôvody svojho rozhodnutia obsiahne vysvetlil, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa ako dovolateľa.

Vo vzťahu k dovolateľom vytýkanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania (§ 238 O. s. p.), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť len vtedy, ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 ods. 3 O. s. p., v posudzovanom prípade však odvolací súd vo výroku svojho rozsudku prípustnosť dovolania nevyslovil.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, keďže v danom prípade dovolanie navrhovateľa proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p. zistené neboli, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v dovolacom konaní úspešný, a preto mu patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania, ktoré účelne vynaložil. V dovolacom konaní odporcovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom - spoločnosťou Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s. r. o., IČO:35 886 625, v mene ktorej koná JUDr. Vladimír Kán s tým, že dovolací súd za účelne vynaložené trovy pokladal jeho písomné vyjadrenie k dovolaniu navrhovateľa zo dňa 04.02.2014, prvostupňovému súdu doručené dňa 07.05.2014 (č. l. 651). Za jeden úkon právnej služby patrí právnenému zástupcovi tarifná odmena v sume 1584,425 eur v zmysle § 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 2 písm. b/ a § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a paušálna náhrada hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 8,04 eur. Odmena právneho zástupcu s 20% DPH, ktorú mu súd ako úspešnému účastníkovi priznáva teda predstavuje spolu sumu 1910,96 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.